

**Tjänsteutlåtande**

Utfärdat 2018-10-30

Diarienummer 0733/16

Jonna Ölund/Kultur/GBG Stad

Telefon:031-3683694

E-post: jonna.olund@kultur.goteborg.se

Redovisning av rapport Dansdeltat - en produktionsmiljö för dans i Västra Götaland

Förslag till beslut

I kulturnämnden

1. Kulturnämnden antecknar informationen samt rapporten "*Dansdeltat – en produktionsmiljö för dans i Västra Götaland*".
2. Kulturnämnden översänder förvaltningens tjänsteutlåtande samt bilagd rapport till Göteborgs Stads grundskolenämnd och Västra Götalandsregionens kulturnämnd för kännedom.

Sammanfattning

Enligt beslut i Göteborgs Stads kulturnämnd (2016-05-24, § 89 dnr 0733/16) och Västra Götalandsregionens kulturplan 2016–2019 (dnr KUN 159–2014) ska staden och regionen samverka för att etablera en produktionsmiljö för den fria danskonsten i Göteborg. Lokalsekretariatet (LS) fick i uppdrag av Göteborgs Stads kulturnämnd (2017-03-28, dnr 0729/17) att i samverkan med kulturförvaltningen undersöka lokaler för en produktionsmiljö. LS såg en möjlighet till samlokalisering med Svenska Balettskolan som är i behov av nya lokaler, ett lokaliseringsuppdrag (KS 2016-04-06 § 205 dnr 1199/14) som också åligger LS.

Våren 2018 samlade Göteborgs Stads kulturförvaltning och Koncernavdelning Kultur/ Västra Götalandsregionen regionala och kommunala parter i lokalbehovsfrågan. Utifrån identifierade gemensamma behov gavs ett externt uppdrag till Studio Vadd för att genom en dialogprocess vidare utreda förutsättningarna för en produktionsmiljö för dans. Fem målbilder arbetades fram och genom avstämning mot dem har tre scenarion tagit form. Kulturförvaltningen bedömer att scenario två bäst möter de uppsatta målen för en produktionsmiljö för dans och genom Svenska Balettskolan säkerställer en långsiktig kontraktskrivare samt öppnar för potentiell medfinansiering. Under processen har Grundskoleförvaltningen bildats och blivit ny huvudman för Svenska Balettskolan. Grundskoleförvaltningen har genom LS gett en indikation på att ett inriktningsbeslut kan vara möjligt i början av 2019. Kulturförvaltningen ser att ett sådant beslut bör inväntas för att närmre uppskatta förutsättningarna för en produktionsmiljö för dans enligt scenario två.

Ekonomiska konsekvenser

En produktionsmiljö för dans förutsätter en initial investering för att lokalerna ska vara ändamålsenligt anpassade. En samlokalisering mellan Svenska Balettskolan och en

produktionsmiljö är en resursoptimering gällande lokaler, driftkostnader och eventuellt även personal.

Den ekonomiska fördelningen för scenario två behöver utredas i förhållande till parterna: Göteborg Stads kulturnämnd respektive Göteborgs Stads grundskolenämnd från staden och kulturnämnden i Västra Götalandsregionen.

Barnperspektivet

De aktörer som idag producerar dans för barn och unga har svårt att få tillgång till både repetitionslokaler och scener för att skapa och spela sina föreställningar. En produktionsmiljö för dans kan bidra till att förbättra produktionsvillkoren och på sikt öka utbudet för barn och unga. En produktionsmiljö för dans skulle även fungera som en mötesplats för unga utövare med bland andra Svenska Balettskolan som en central aktör.

Jämställdhetsperspektivet

Inom danskonsten verkar en majoritet av kvinnor. Att stärka dansens förutsättningar stärker kvinnliga konstnärers möjligheter att verka på ett hållbart sätt med större kontinuitet än hittills. På så sätt bidrar satsningen på danskonsten till ökad jämställdhet.

Mångfaldsperspektivet

Dansbranschen är en miljö som har en tydlig internationell prägel och som samlar utövare med olika bakgrund. Dansen sätter inte upp språkbarriärer utan har potential att nå en publik oberoende av språk.

En viktig del av dansens utveckling sker just bland oberoende kulturella och subkulturella grupper och att synliggöra dessa uttryck är ett sätt att främja mångfald och göra många olika röster hörda och sedda.

Miljöperspektivet

En av utgångspunkterna med en produktionsmiljö för dans har varit att kartlägga samnyttjan mellan de olika intressenter som finns inom dansfältet. Positiva effekter av samlokalisering mellan Svenska Balettskolan och en produktionsmiljö är resursoptimering gällande lokaler och driftkostnader. Ett strategiskt mål i Göteborgs Stads kulturprogram är att bidra till att skapa en attraktiv livsmiljö.

Omvärldsperspektivet

Produktionsmiljön kan skapa goda förutsättningar för regionala, nationella och internationella utbyten i form t.ex. residens, samproduktioner, festivaler och utbildningsinsatser. Den kan även bidra till att koppla ihop regionens dansnoder och skapa ökade möjligheter för produktion och turnéverksamhet för aktörerna. Produktionsmiljön möjliggör långsiktiga samarbeten samt blir en viktig kugge i den nationella infrastrukturen. En produktionsmiljö för dans stärker förutsättningarna för att planerna på en masterutbildning inom koreografi vid Högskolan för scen och musik driver kan bli realitet.

Bilaga

1. Rapport: Dansdeltat – En produktionsmiljö för dans i Västra Götaland

Expedieras till

Göteborg Stads grundskolenämnd.

Västra Götalandsregionens kulturnämnd.

Ärendet

Enligt beslut i Göteborgs Stads kulturnämnd (2016-05-24, § 89 dnr 0733/16) och Västra Götalandsregionens kulturplan 2016–2019 (dnr KUN 159–2014) ska staden och regionen samverka för att etablera en produktionsmiljö för den fria danskonsten i Göteborg. Syftet är att tillgodose det fria professionella danskonstområdets lokalbehov genom att etablera en produktionsmiljö för dans.

Göteborgs Stads kulturnämnd gav lokalsekretariatet i uppdrag att i samverkan med Kulturförvaltningen undersöka lokaler för en produktionsmiljö för dans i Göteborg utifrån en behovsanalys som tagits fram tillsammans med Västra Götalandsregionen (2017-03-28, dnr 0729/17).

I föreliggande tjänsteutlåtande redogör kulturförvaltningen för tre möjliga scenarion för samverkan kring en produktionsmiljö för danskonst i Göteborg samt det utredningsuppdrag som utmynnat i rapporten ”*Dansdeltat – En produktionsmiljö för dans i Västra Götaland*”. Effekter av en samlokalisering mellan Svenska Balettskolan och en produktionsmiljö för danskonst redogörs också för.

Kulturförvaltningen föreslår att kulturnämnden antecknar informationen och översänder tjänsteutlåtandet samt rapport angående Dansdeltat till Göteborgs Stads grundskolenämnd och Västra Götalandsregionens kulturnämnd.

Beskrivning av ärendet

Sedan 2015 har kulturförvaltning i uppdrag att stärka ”*förutsättningarna för fria aktörer att verka inom danskonsten i Göteborg med större kontinuitet*” (dnr 1043/14). Enligt beslut i Göteborgs Stads kulturnämnd (2016-05-24, § 89 Dnr 0733/16) och Västra Götalandsregionens kulturplan 2016–2019 (dnr KUN 159–2014) ska staden och regionen samverka för att etablera en produktionsmiljö för den fria danskonsten i Göteborg. Syftet är att tillgodose det fria professionella danskonstområdets lokalmässiga behov.

Lokalsekretariatet (LS) fick i uppdrag av Göteborgs Stad kulturnämnd (2017-03-28, dnr 0729/17) att i samverkan med kulturförvaltningen undersöka lokaler för en produktionsmiljö. Lokalsekretariatet såg en möjlighet till samlokalisering med Svenska Balettskolan som inom en snar framtid är i behov av nya lokaler, ett lokaliseringsuppdrag (KS 2016-04-06 § 205 dnr 1199/14) som också åligger LS.

Förvaltningens beredning av ärendet

Under våren 2018 samlade Göteborgs Stads kulturförvaltning och Koncernavdelning Kultur/ Västra Götalandsregionen regionala och kommunala parter i lokalbehovsfrågan. Det blev upptakten till att utreda möjliga scenarion för en produktionsmiljö för dans och samlokalisering mellan olika parter. Ett externt uppdrag gavs till Studio Vadd. Arbetet sammanställdes i rapporten ”*Dansdeltat - En produktionsmiljö för dans i Västra Götaland*” (bilaga 1 till föreliggande tjänsteutlåtande). I uppdraget ingick att genom en dialogprocess identifiera två till tre möjliga scenarion som tydliggör möjligheter och begränsningar på kort och lång sikt med utgångspunkt i:

- vilka som nyttjar platsen,
- möjlig samlokalisering,
- grad av samnyttjande,

- former för samverkan,
- parternas ekonomiska förutsättningar,
- möjlig huvudman/kontraktskrivare, samt
- kriterier för lokalisering.

Uppdraget genomfördes med stöd av konsulter från Göteborgs Universitet och Danscentrum Väst som valdes i egenskap av sin områdeskompetens.

Uppdraget har genomförts i dialog med centrala aktörer identifierade av kulturförvaltningen och Koncernavdelningen Kultur och presenterar tre möjliga scenarion för hur dessa kan samverka kring en produktionsmiljö. Samtliga parter har ett uttalat lokalbehov kopplat till sina verksamheter och bland aktörerna finns både regionala och kommunala huvudmän. Aktörerna utgör alla viktiga delar i dansens ekosystem som exempelvis institutioner, fria aktörer och utbildningsinstanser.

Identifierade aktörer: Danscentrum Väst, Svenska Balettskolan, GöteborgsOperan, Stora Teatern/Göteborgs dans- och teaterfestival, Göteborgs Universitet/Högskolan för scen och musik, samt representanter från det fria kulturlivet.

En ytterligare viktig part i arbetet har varit lokalsekretariatet.

En utgångspunkt för arbetet har varit att samverkan ska kunna möjliggöra en kontinuerlig verksamhet och erbjuda en utvecklande miljö för branschen.

Dansdeltat - målbilder

Arbetsnamnet Dansdeltat syftar till de flöden, ständiga rörelser och förgreningar som kännetecknar ett delta. De huvudsakliga verksamheterna inom dansens ekosystem kan delas in i fyra kategorier; utbildning på olika nivåer, intern plattform, dansproduktion och möte med publik. I dialogprocessen har fem målbilder arbetats fram.

- Dansdeltat får dansaktörer och konstnärer att stanna och att återvända till staden och regionen.
- Dansdeltat ökar kvaliteten i publikarbetet och skapar förutsättningar för en starkare publiktillströmning.
- Dansdeltat effektiviserar hela produktionskedjan för dans.
- Dansdeltat vidgar arbetsmöjligheterna lokalt, regionalt, nationellt och internationellt.
- I Dansdeltat är samverkan grundbulten. Att stärka helheten, inklusive de redan idag verksamma fria grupperna och institutionerna.

Tre förslag på scenarion

Genom analys och avstämning mot målbilderna har tre olika scenarion tagit form. Alla tre scenarion, som har arbetats fram och beskrivs i rapporten ”*Dansdeltat - En produktionsmiljö för dans i Västra Götaland*”, har samnyttjan och resursoptimering som gemensamma nämnare. Effekterna av samnyttjan och samverkan är högst i scenario ett och lägst i scenario tre.

Scenario 1

Scenario ett förkroppsligar ett centraliserat Dansdelta med maximerade samordningsfördelar, utbildningar och publika relationer. Det möjliggör en väletablerad samverkan med stora gemensamma satsningar på dans, dansutbildning och dansutveckling. Scenario ett har ett starkt publiksamband och ger helt nya möjligheter att bygga relationer till publiken. Dansdeltat är en kontaktpunkt för hela mångfalden av dansaktörer i Västra Götaland, en plats som skapar förutsättningar för nya samarbeten då dansare från olika praktiker kan mötas. Här ser man att tillit kan byggas över tid mellan producenter, intressenter och arrangörer vilket gör att det blir enkelt att hitta lösningar och finansieringar för samproduktioner och turnéer.

Med ett stort fokus på utbildning hyser Dansdeltat den utbildning i koreografi som bedrivs inom Högskolan för scen och musik vid Göteborgs Universitet, Svenska Balettskolan som driver en grundläggande dansutbildning samt fortbildning i form av danskurser, daglig träning osv. Dansdeltat är säte för Danscentrum Väst samt tre till fem danskompanier som har valt att etablera sig i lokalerna och använder Dansdeltat som sin bas.

Denna samlokalisering innebär en uppenbar resursoptimering och en möjlighet att samverka för gemensamma strategiska mål.

Scenario 2

Scenario två menar man bör utgå från den byggnad som kommer att byggas för Svenska Balettskolan. Dansdeltat är säte för Danscentrum Väst samt två till tre etablerade aktörer. Dansdeltat är ett nav för den fria professionella dansen i Göteborg och hela Västra Götalandsregionen.

Dansdeltat är kopplat till utbildning på olika nivåer, exempelvis masterutbildning i koreografi som bedrivs av Högskolan för scen och musik vid Göteborgs universitet, Svenska Balettskolan som driver en grundläggande dansutbildning, samt fortbildning i form av danskurser, daglig träning, osv.

Programverksamheten riktar sig främst till utövare inom dans för att kunna producera dans. Relationen till publiken är en viktig faktor och mötet mellan kulturskapare och en heterogen publik är en grundbult i verksamhetens kärna och målsättning. Svenska Balettskolan har två gånger årligen föreställningar som är av mer traditionell publikkaraktär.

Denna samlokalisering innebär en uppenbar resursoptimering och en möjlighet att samverka för gemensamma strategiska mål.

Scenario 3

Scenario tre förkroppsligar en plats för produktion av dans samt en kartläggning av befintliga scener och studios i Göteborgs Stad och Västra Götaland. Dansdeltat är en sluten miljö med främsta syfte att möjliggöra produktion av dans och i viss mån även daglig träning. Lokalerna är inte öppna för publik. Dansdeltat är säte för Danscentrum Väst.

Scenario tre når inte upp till de olika målbilderna eller den övergripande visionen av en produktionsmiljö för dans.

Parterna i dialogprocessen anser att scenario två är det scenario som är mest lämpligt att gå vidare med. Scenario två möter de fem målbilder som arbetats fram och löser i princip lokalbehovsfrågan hos aktörerna.

Effekter

De externa utredarna, Studio Vadd, framhåller i sin rapport att en satsning på en produktionsmiljö för dans där stark samverkan mellan dansfältets aktörer är grundbulten skulle kunna uppnå följande effekter:

- Vara en fysisk plats för dansen och den mötesplats som saknas i Göteborg och Västra Götalandsregionen i dag.
- Generera samarbeten och kunskapsutbyten genom att samla olika kompetenser inom dansfältet under samma tak.
- Effektivisera produktionskedjan inom dans och därmed öka utbudet.
- Utökad möjlighet till publika möten i staden och runtom i regionen.
- Ge förutsättningar för en långsiktig ekonomisk stabilitet och en hållbar produktionsmiljö för dansen och dess aktörer.
- Vara ett starkt forum för att driva viktiga strategiska frågor för dansen.

Samlokalisering Svenska Balettskolan

Positiva effekter som dialogprocessen lyft fram till följd av samlokalisering mellan Svenska Balettskolan och en produktionsmiljö är resursoptimering gällande lokaler, driftkostnader, kunskapsutbyte, nätverk och marknadsföring. Skolan har lokaler som under vissa perioder inte nyttjas av den egna verksamheten, exempelvis kvällar, lov och under sommaren. Andra resursoptimerande effekter finns när det gäller teknisk, administrativ och konstnärlig personal.

Svenska Balettskolan behöver inom en snar framtid nya lokaler för sin verksamhet. Efter beslut som togs i kommunstyrelsen (KS 2016-04-06 § 205 dnr 1199/14) fick lokalsekretariatet i uppdrag att finna ändamålsenliga och centrala lokaler för skolan. Svenska Balettskolan har nyligen bytt huvudman från SDN Norra Hisingen till Göteborgs Stads grundskolenämnd och en överlämning av lokalsekretariatet kring frågan om eventuell samlokalisering ägde rum i slutet av september 2018.

Förvaltningens bedömning

Göteborgs Stads kulturnämnd och Västra Götalandsregionens kulturnämnd är eniga om att man tillsammans vill satsa på att skapa bättre förutsättningar och större kontinuitet för fria aktörer att verka inom danskonsten genom att etablera en produktionsmiljö för dans. Samtliga aktörer som deltagit i dialogprocessen har uttryckt sig positivt kring en stark samverkan mellan stad och region i frågan.

Dialogprocessen har varit positiv och konstruktiv och synliggjort vad varje aktör kan bidra med. Arbetet har skapat en samsyn kring frågan på vad en produktionsmiljö för dans kan vara mellan de olika parterna. Processen har också bekräftat att behovet av en produktionsmiljö för dans är näst intill avgörande för att branschen ska driva på de frågor som lyfter danskonsten i staden och regionen. Ett exempel på detta är frågan om en högre

utbildning inom koreografi på Högskolan för scen och musik, en viktig utbildningssatsning som har svårt att gå vidare i sin process om förutsättningarna för att verka inom dansfältet i staden och regionen inte utvecklas.

Kulturförvaltningen bedömer likt parterna i dialogprocessen att scenario två är det alternativ som är lämpligast att gå vidare med. Scenario två möter bäst de uppsatta målen för en produktionsmiljö för dans, säkerställer en långsiktig kontraktskrivare och öppnar för potentiell medfinansiering. I förslaget utgör Svenska Balettskolan en huvudpart. Under tiden samtalen förts har Grundskoleförvaltningen bildats och blivit ny huvudman för Svenska Balettskolan. Kulturförvaltningen ser en risk med att scenario två är så beroende av Svenska Balettskolan som kontraktskrivare. I nuläget ligger det ett ärende (dnr 1281/16) hos kommunstyrelsen som utreder en modell med en så kallad mellanhyresvärd. Om beslut fattas i ärendet kan Idrott- och föreningsförvaltningen bli mellanhyresvärd för lokaler till förenings- och kulturlivet. Detta kan ge nya möjligheter vad gäller kontraktsskrivning även i denna fråga och öppna nya vägar att arbeta vidare med lokalfrågan för en produktionsmiljö för dans utan att vara lika beroende av en samlokalisering med Svenska Balettskolan.

Scenario två innefattar två parter i staden, Göteborgs Stads kulturnämnd och Göteborgs Stads grundskolenämnd, samt från regionen Västra Götalandsregionens kulturnämnd. En ekonomisk översikt kring möjlig fördelning av kostnader behöver genomföras utifrån att Göteborgs Stads grundskolenämnd beslutar om ekonomin för Svenska Balettskolan och Göteborgs Stads kulturnämnd och Västra Götalands kulturnämnd beslutar om ekonomin som rör Dansdeltat.

Grundskoleförvaltningen har genom LS gett en indikation på att ett inriktningsbeslut i frågan är möjligt först i början av 2019. Kulturförvaltningen ser att ett sådant beslut bör inväntas för att närmre uppskatta förutsättningarna för en produktionsmiljö för dans enligt scenario två.

GÖTEBORGS STADS KULTURFÖRVALTNING

Anna Rosengren

Jonna Ulin

Förvaltningsdirektör

Sektorchef